

LLOYD-MAIL

5e jaargang, nummer: 55, september 2023

In dit nummer onder andere:

- * Klein-(kinderen) van Arie de Waardt bezoeken tijdens hun Indonesië-reis ook voormalige Lloydlocaties
- * Het schip vande maand: het zeil-opleidingsschip ALBATROS - (1920).
- * Project: Onderscheiding Slamet-Chirurg Lennox Douglas!
- * Symbolische voorstelling van de organisatie aan boord.
- * Foto-upgrade van de maand.
- * 15 augustus!
- * Donaties.

Diensten en taken bij de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd N.V.

COLOFON

'LLOYD - MAIL'

Redactie: Ed van Lierde

Tekstcorrectie:

Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:

Koninklijke Rotterdamsche Lloyd

Heritage (Lloyd-Atelier) - Netersel

Telefoon: 0497 - 840999

E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

KVK nr: 90099052

Bank nr: NL82 TRIO 0320660095

© Copyright Ed van Lierde - 2022

Het schenden van auteursrecht is strafbaar volgens Artikel 31 van de Auteurswet.

KATA PENGANTAR

Iedereen komt wel eens in een situatie terecht waarbij hij of zij ongewild met de betrekkelijkheid van het leven wordt geconfronteerd. Sommigen noemen zo iets een welwillende waarschuwing om voortaan dingen anders te gaan doen, anderen hebben het over een niet te negeren 'wake up call' hoe het ook zij alle bovenstaande opmerkingen hebben te maken met een 'zeer onprettige situatie'. Nu is het niet echt de bedoeling dat ik dit voorwoord misbruik voor akkefietjes die me zijn overkomen maar er zijn toch uitzonderingen! Op 11 (niet voor niets 'gekkengetal' genoemd) augustus jongstleden kreeg ik namelijk te maken met iets dat méér dan een akkefietje genoemd kan worden. Op een, na een langere periode van regen, eindelijk weer eens een prachtige dag was ik, onder handbereik van het Slam-at-monument, ijverig bezig met enig groenonderhoud. Een té hoge en té instabiele trap, waarover echtgenote Josje al meerdere malen had geroepen dat die levensgevaarlijk was, zette ik in de nog mulle aarde, veroorzaakt door bijna een maand regenachtig weer drie kwartier later lag ik met zeven ribbreuken in het ziekenhuis waarin, in 1974, mijn jongste dochter was geboren.

Dit avontuur had ik nooit met u gedeeld als ik u nu na 30 dagen kan melden dat de zuurstof, dankzij morphinepleisters en paracetamol, weer zonder veel pijn z'n weg kan vinden, maar dat ik 's nachts nog steeds in mijn fauteuil slaap. Voordeel ik zit lekker dicht bij mijn computer zodat het merendeel van de Lloyd-Atelier zaken geen vertraging oploopt! Met grote dank aan mijn toegewijde nurse Josje!

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden

Oud Algemeen directeur Damen-Schelde Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox

Acteur, zanger, scenarioschrijver, cabaretier, columnist te Rotterdam.

Wieteke van Dort

Actrice, zangeres, cabaretiëre te Den Haag.

(KLEIN-)KINDEREN VAN ARIE DE WAARDT BEZOEKEN TIJDENS INDONESIË-REIS OOK VOORMALIGE LLOYD-LOCATIES

3

Tekst Margit:

Na een lange nacht met maar een paar kleine slaapjes en maskers via Jakarta aangekomen in **Medan-Sumatra**. Het was wel heen en weer terugvliegen naar dat heb je met reizen soms. Onze gids Mike kwamen we in Jakarta al tegen en in Medan voegde de groep samen. Even overleg gehad in de hotel lobby at we s'avonds bij restaurant **Tip Top** gaan eten. Toevallig waren we dit ook al van plan. Ed van Lierde maatje van mijn vader van de Koninklijke Rotterdamse Lloyd had deze tip ook al gegeven. Ook tipte hij ons in over een tentoonstelling die hij in 2017 had gemaakt in het AVROS-gebouw over de Lloyd en de Willem Ruys waar mijn vader nog op gevaren heeft. Het gebouw vonden we al snel en zo leuk ontvangen door de directrice. En Ed, na het zien van de foto's, ook. Het gebouw heeft in koloniale tijd dienst gedaan voor de Vereniging van Rubberplantages Oost-Sumatra. Wat we nu van Medan gezien hebben is dat ze proberen het weer op te bouwen. Bouwput is het. Alles is slecht onderhouden.

Het 'reizende' gezin, vlnr: kleindochters Bo & May, dochter Margit & schoonzoon Peter-Jan, juli 2023.

Boven: De familie (hier Margit) wordt, op het betalen van entree na, zéér van harte ontvangen door Museumdirecteur Ibu Sri Hartini en enkele medewerkers. Geheel rechts staat de, doormij aangeklede, Djongos goedkeurend toe te kijken!

In het Plantage-Museum wijst Margit naar de foto's van de opening, met Mr. Soedjai Kartasmita en Ed van Lierde - 2018

Boven: Het koloniale AVROS-gebouw nu en vroeger. Op de benedenverdieping staat de indrukwekkende, gezamenlijke erfgoed-expositie.

Tekst Margit Jakarta

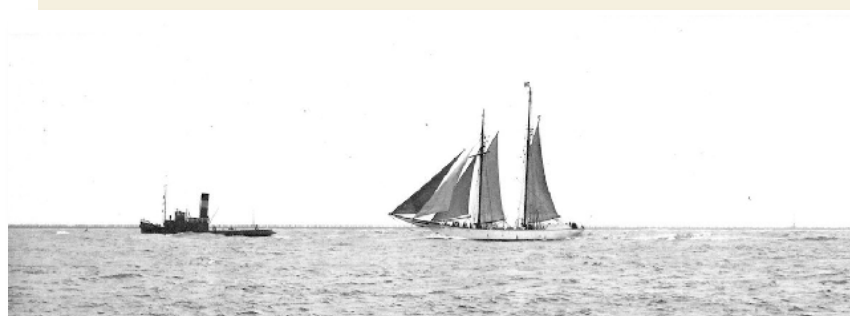
Vanmorgen wandeling gemaakt met onze bijna tandeloze, grappige gids. Nederlandse brug en nog wat gebouwen van de **VOC**. Helaas alles slecht onderhouden. Richting de **Sunda Kalapa** haven. Hier liggen oude schepen (Schoeners) die worden gebruikt met het bevoorraden van de eilanden, de schepen worden nog met de hand bevoorrad. Vele mannetje die met grote zakken lopen te sjouwen. Of de tijd heeft stil gestaan en ik denk dat dit 50 jaar geleden toen mijn vader hier vaarde ook zo ging. Er liggen een paar houten bootjes voor ons klaar om een rondvaart te maken door de haven. Ongelofelijk wat een andere wereld. Schepen zitten met plankjes aan mekaar. We varen naar de overkant waar we in een andere kampong komen met heel veel leuke kindjes. We komen langs een school waar 1000 kinderen zitten. Iedereen is zo vriendelijk, wij maken foto's van hun en zij weer van ons. Daarna gaan we naar een mijnheer die Wajong poppen maakt en krijgen een leuke uitleg en nog een stukje spel. 'S middags ga ik met de meiden naar het zwembad van het hotel even vakantie vieren tussen het reizen door, Peter vertrekt met de taxi richting een **Nederlands ereveld 'Menteng Pulo'**. 'Savonds nog even een afzakertje in ons favoriete **Café Batavia** en nog een dansje gemaakt (zie foto links-onder. Op de terugweg naar het hotel het oude kantoor van de **Rotterdamse Lloyd** nog gespot (zie foto' rechts) Een stralende Margit staat bij het eveneens 'bestraalde', voormalige Rotterdamsche Lloyd-kantoor 'Cipta Niaga' in Kota Tua te Batavia. Daarnaast het 3D-model dat onderdeel was van onze erfgoedschenking voor het Batavia-project. Het was weer een mooie dag in Indonesië

Peter-Jan bekijkt de bedrijvigheid van Sunda Kalapa - Tandjong Priok.

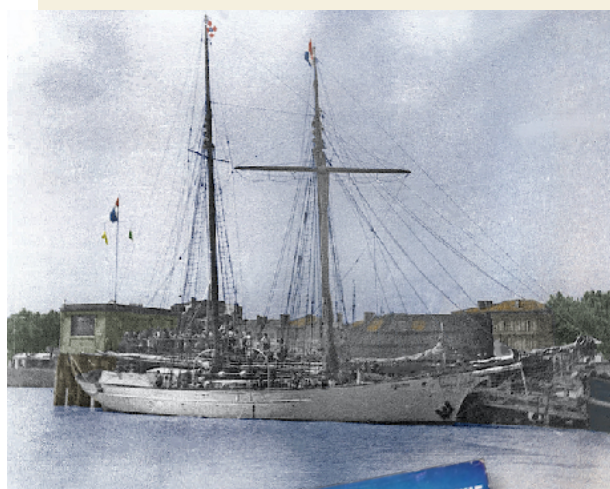
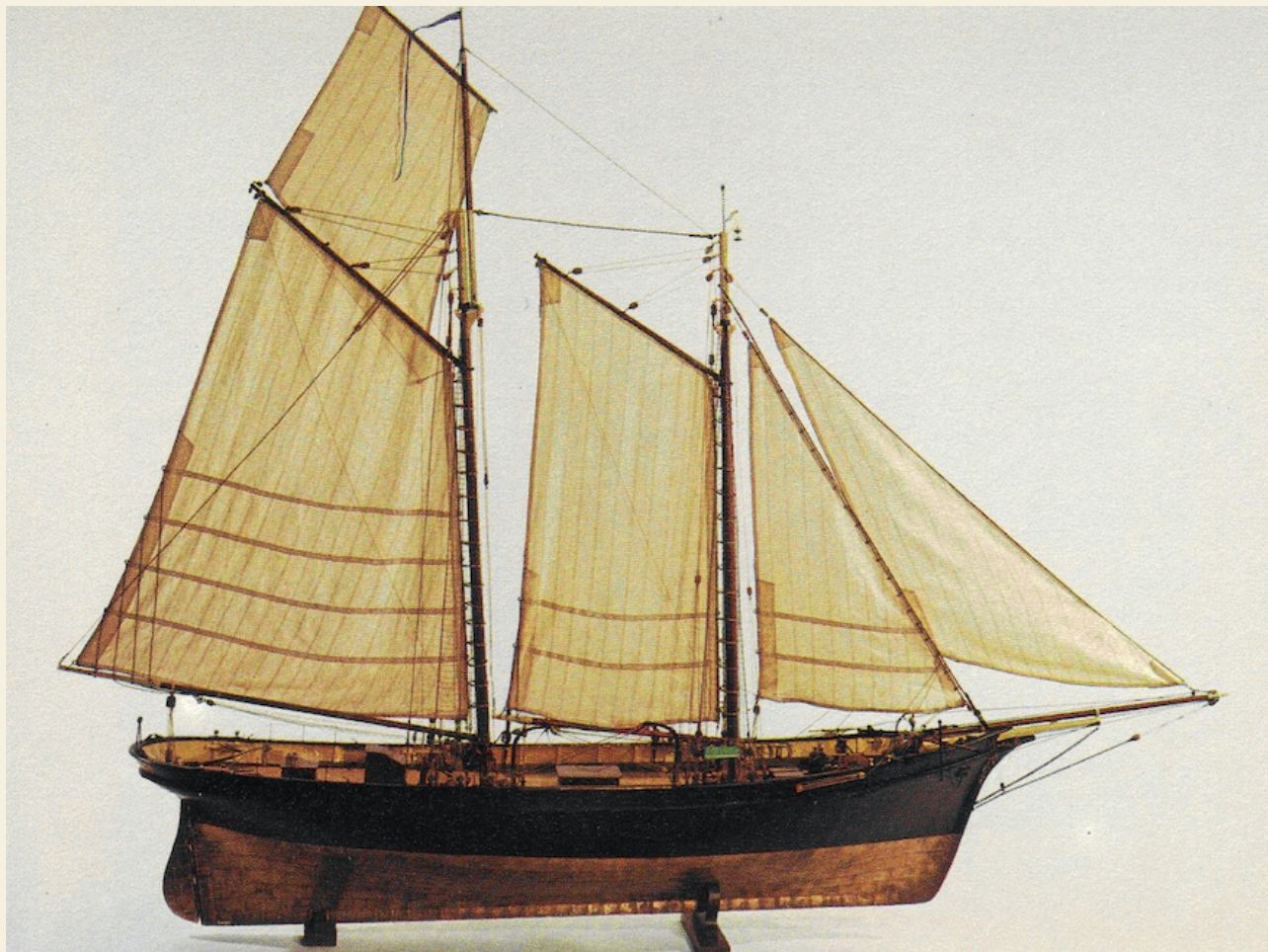

FOTO-UPGRADE VAN DE MAAND

'Het schip van de maand', **ALBATROS**, het zeilopleidingsschip van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd levert deze keer ook de 'Foto-upgrade van de maand' op. Zij wordt hier gesleept door de havensleepboot 'Argus' van Smit & Co. - 1952. Geniet van de mogelijkheden die Photo-shop u hieronder biedt!

Koninklijke Rotterdamse Lloyd

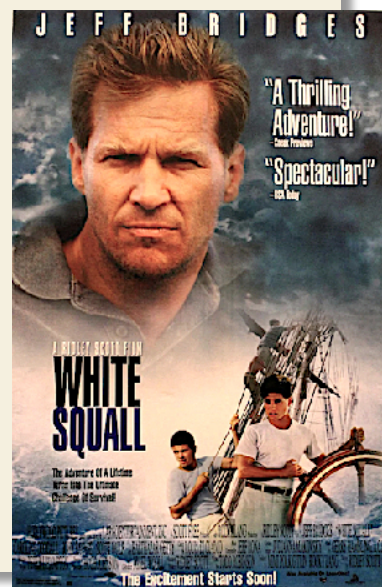
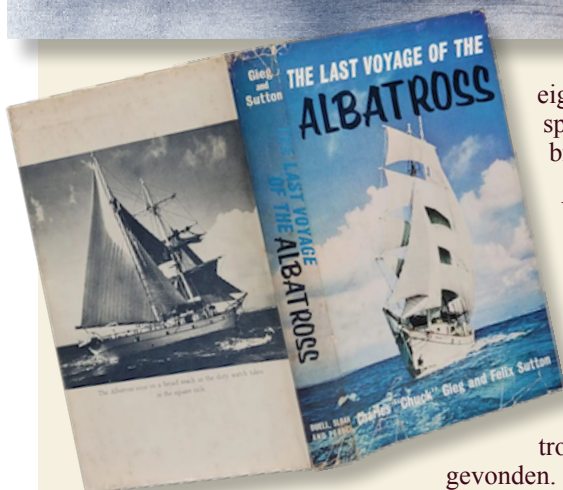
In 1949 kocht de Koninklijke Rotterdamse Lloyd haar voor gebruik als opleidingsschip voor toekomstige stuurlieden ter koopvaardij. Haar schaal maakte haar ideaal voor dit soort werk en de tientallen stagiaires konden aan boord persoonlijke aandacht krijgen van de ongeveer zes professionele bemanningsleden. Terwijl ze onder Lloyd-eigendom was (1949- 1953), voer ze veel op de Noordzee met af en toe reizen tot in Spanje en Portugal.

Boek, bioscoopfilm en TV-serie

De Amerikaanse vliegenier, filmmaker en romanschrijver Ernest K. Gann kocht de Albatross in 1954, tuigde haar op als een 'brigantijn' en ze voer drie jaar lang over de Stille Oceaan. Volgens Charles Gieg (The Last Voyage of the Albatross) overleefde de Albatros in die tijd een vloedgolf op Hawaï. Ze werd ook gebruikt in de film Twilight for the Gods uit 1958 (met in de hoofdrol Rock Hudson en Arthur Kennedy), waarvan het script en de onderliggende roman met dezelfde titel werden geschreven door de

eigenaar van de Albatros, Gann. In de avonturenfilm speelde de Albatros een ogenschijnlijk zinkend en brandend schip.

Verbouwingen en functiewisselingen door de jaren heen door haar verschillende eigenaren hadden haar topzwaar gemaakt waardoor ze op een reis, in de Golf van Mexico, plotseling omsloeg en zonk. Er was geen tijd om een radionoodsignaal uit te zenden, dus gebruikte de overgebleven bemanning haar twee reddingsboten om richting Florida te varen. Rond 07.30 uur werd de Albatros door het Nederlandse vrachtschip 'Gran Rio' gevonden. Dat schip bracht de overlevenden naar Tampa, Florida. Een fictie-versie van het tragische verlies van het zeilschip met in de hoofdrol Jeff Bridges verscheen in de film 'White Squall' uit 1996.

Mijn nu al 'drie jaar' durende pogingen om door onderscheidings-barricaden van zowel de Griekse als de Nederlandse overheid heen te breken, zijn helaas op niets uitgelopen. Het te kort aan empathie en te veel aan bureaucratie dreigt van mijn inspanningen een 'Never ending story' te maken. In de loop van die drie jaar heb ik u op de hoogte gehouden van de details, het hoe, het waarom, de zeperds, de miskleunen, etc. etc. Ik nodig u uit die bij gelegenheid nog eens na te lezen, want dan kunt u de volgende stap die het Lloyd-Atelier zet, wellicht beter begrijpen.

Er is een directe, zeer trieste, aanleiding

Het betreft hier mijn langdurige poging om een onderscheiding te verkrijgen voor een Slammat-bemanningslid dat op de beruchte 27 april 1941 zijn leven heeft moeten geven maar, omdat hij geen Nederlander was, voor geen enkele Nederlandse onderscheiding in aanmerking kwam. Die constatering komt als een mokerslag binnen, zeker als je kijkt aan wie en waarvoor in Nederland nog jaarlijks talloze onderscheidingen/lintjes worden uitgereikt, de motivering daarvan zal ik u besparen. Echter, de allergrootste klapper moet nog komen Mary Saxton, onze Slammat-dochter die ik postuum, welke onderscheiding dan ook voor haar vader, had willen bezorgen, is begin augustus overleden. Over blijft een verslagen Nieuw Zeelandse familie die klap op klap krijgt te verwerken, voor mij een reden om het onmogelijke toch mogelijk te maken!

'In Memoriam' Mary Saxton.

De kracht en werking van een onderscheiding

In het algemeen wordt een officiële Nederlandse onderscheiding gezien als een 'schouderklopje' voor iemand die iets bijzonders voor Nederland heeft gedaan. Als diegene waarover het gaat niet meer leeft, kan zo'n onderscheiding 'postuum' worden toegekend. Zo is het besloten en zo zijn de regels en van de kwaliteit van die regels en besluiten weten we inmiddels dat die nogal eens onder de maat en achterhaald zijn. Zo worden er sinds 1951 geen 'dapperheidsonderscheidingen' meer uitgereikt en kregen bijvoorbeeld buitenlandse bemanningsleden op Rotterdamsche Lloyd schepen die hun leven gaven **geen** oorlogsherinneringskruis! Nederlandse opvarenden die de oorlog overleefden kregen dat wel! Als je het netjes wilt houden, stel je vast dat er kennelijk een hiaat is in de Nederlandse onderscheidingsprocedures en wat let ons dan om, na al onze, drie-jaar-durende, vruchteloze pogingen, te stellen dat we het heft dan maar zelf in handen moeten nemen? Hier rechts ziet u de eerste pagina van de slachtofferlijst van het ss Garoet waarop veel buitenlanders staan (3e van onder Rotterdamsche Lloyd Trimmer, ERSHAD ALI). Om een onderscheiding voor hem te krijgen is door zijn familie jarenlang gevochten de anderen hebben niets gekregen!

№	Naam	Geboortedatum	Overlijdensdatum	Plaats van overlijden	Opmerkingen
1	ERSHAD ALI	1914	1941	Indië	
2	...	...	...	...	...
3	...	...	...	...	...
4	...	...	...	...	...
5	...	...	...	...	...
6	...	...	...	...	...
7	...	...	...	...	...
8	...	...	...	...	...
9	...	...	...	...	...
10	...	...	...	...	...
11	...	...	...	...	...
12	...	...	...	...	...
13	...	...	...	...	...
14	...	...	...	...	...
15	...	...	...	...	...
16	...	...	...	...	...
17	...	...	...	...	...
18	...	...	...	...	...
19	...	...	...	...	...
20	...	...	...	...	...
21	...	...	...	...	...
22	...	...	...	...	...
23	...	...	...	...	...
24	...	...	...	...	...
25	...	...	...	...	...
26	...	...	...	...	...
27	...	...	...	...	...
28	...	...	...	...	...
29	...	...	...	...	...
30	...	...	...	...	...
31	...	...	...	...	...
32	...	...	...	...	...
33	...	...	...	...	...
34	...	...	...	...	...
35	...	...	...	...	...
36	...	...	...	...	...
37	...	...	...	...	...
38	...	...	...	...	...
39	...	...	...	...	...
40	...	...	...	...	...
41	...	...	...	...	...
42	...	...	...	...	...
43	...	...	...	...	...
44	...	...	...	...	...
45	...	...	...	...	...
46	...	...	...	...	...
47	...	...	...	...	...
48	...	...	...	...	...
49	...	...	...	...	...
50	...	...	...	...	...
51	...	...	...	...	...
52	...	...	...	...	...
53	...	...	...	...	...
54	...	...	...	...	...
55	...	...	...	...	...
56	...	...	...	...	...
57	...	...	...	...	...
58	...	...	...	...	...
59	...	...	...	...	...
60	...	...	...	...	...
61	...	...	...	...	...
62	...	...	...	...	...
63	...	...	...	...	...
64	...	...	...	...	...
65	...	...	...	...	...
66	...	...	...	...	...
67	...	...	...	...	...
68	...	...	...	...	...
69	...	...	...	...	...
70	...	...	...	...	...
71	...	...	...	...	...
72	...	...	...	...	...
73	...	...	...	...	...
74	...	...	...	...	...
75	...	...	...	...	...
76	...	...	...	...	...
77	...	...	...	...	...
78	...	...	...	...	...
79	...	...	...	...	...
80	...	...	...	...	...
81	...	...	...	...	...
82	...	...	...	...	...
83	...	...	...	...	...
84	...	...	...	...	...
85	...	...	...	...	...
86	...	...	...	...	...
87	...	...	...	...	...
88	...	...	...	...	...
89	...	...	...	...	...
90	...	...	...	...	...
91	...	...	...	...	...
92	...	...	...	...	...
93	...	...	...	...	...
94	...	...	...	...	...
95	...	...	...	...	...
96	...	...	...	...	...
97	...	...	...	...	...
98	...	...	...	...	...
99	...	...	...	...	...
100	...	...	...	...	...

De kogel dan maar door de kerk

'Het heft in eigen handen nemen' betekent in feite: 'niets meer aan het toeval, willekeur of bureaucratie over laten'. In weerwil van de overtuiging dat er nu veel mensen zullen zijn die hier iets van gaan vinden, hebben wij besloten een **eigen** medaille te creëren, een Eremedaille die hiaten opvult, maar vooral een Eremedaille die met 'hart en ziel' zal worden gegeven, niet door een afstandelijke overheid, maar door een kleine organisatie met een hart en met een ziel! Neemt niet weg dat ook hier een goed medaillebeleid aan gekoppeld dient te zijn, een beleid dat liefdevol is én de kaders goed aangeeft.

Twee Lloyd-Atelier Ere-medailles

Links het digitale ontwerp dat de leverancier op mijn aanwijzingen heeft gemaakt. Aan de verzilverde lintdrager boven is te zien dat het hier om de **Tweede Wereldoorlog-Eremedaille** gaat, de Eremedaille die de besproken hiaten moet gaan opvullen. In het oktobernummer komen wij met de eerste foto's van de 'echte' medailles**wordt dus vervolgd!**

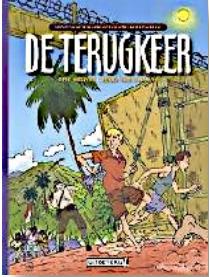

15 AUGUSTUS

Zoals u weet waren de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers **onlosmakelijk verbonden** met Nederlands Indië en haar bewoners. Over en weer, leek het zelfs op een bepaalde vorm van 'houden van!' Echter, het lot wilde dat de één voor zijn vrijheid moest vechten omdat de ander nog niet klaar was die vrijheid te geven. Ook al viel de Lloyd in dit los-makings-drama niets te verwijten, de pijn was er niet minder om! Wat fijn is het dat wij, ondanks dat heikelijke verleden, in onze projecten toch met Indonesiërs mogen/kunnen samenwerken. Tegelijkertijd mogen wij niet vergeten dat beide partijen vele doden hadden te betreuren! 15 augustus jongstleden was, de jaarlijks vastgelegde, datum om daar uitgebreid bij stil te staan!

Omdat ik door het, in mijn voorwoord genoemde, ongeluk niet in staat was aanwezig te zijn, nam echtgenote Josje de Lloyd-Atelier-honneurs waar en legde een Lloyd-bloemenkrans voor alle gevallen in Nederlands-Indië, locatie: Begraafplaats 't Zand te Geldrop-Mierlo.

KORTERLEKE NOSTALGISCHE LLOYD-ERFODER AUF DE "DE WILDE LLOYD-COLLECTIE"

Rectificatie stripboek 'De Terugkeer'

De directeur van het Indisch Herinneringscentrum te Den Haag maakte mij opmerkzaam dat het boek 'De Terugkeer' beter via de volgende link kan worden besteld:

<https://vriendenvanhetihc.nl/product/stripboek-de-terugkeer/>

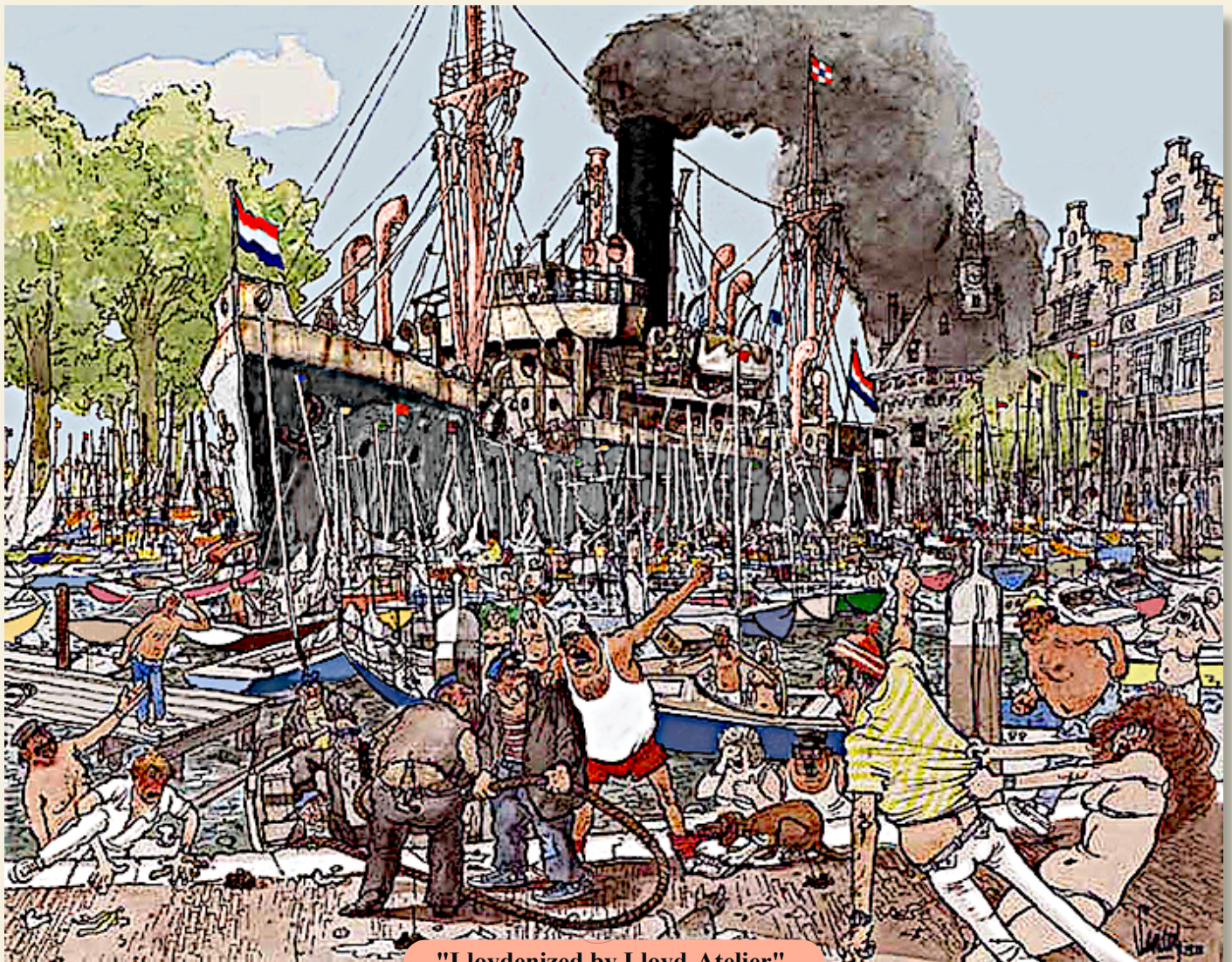
De prijs is overigens slechts € 10,-

KORTERLEKE NOSTALGISCHE LLOYD-ERFODER AUF DE "DE WILDE LLOYD-COLLECTIE"

CARTOON VAN JAN SANDERS "Onverwacht bezoek in jachthaven Veere!"

"Lloydenized by Lloyd-Atelier".

KORTE BERICHTEN

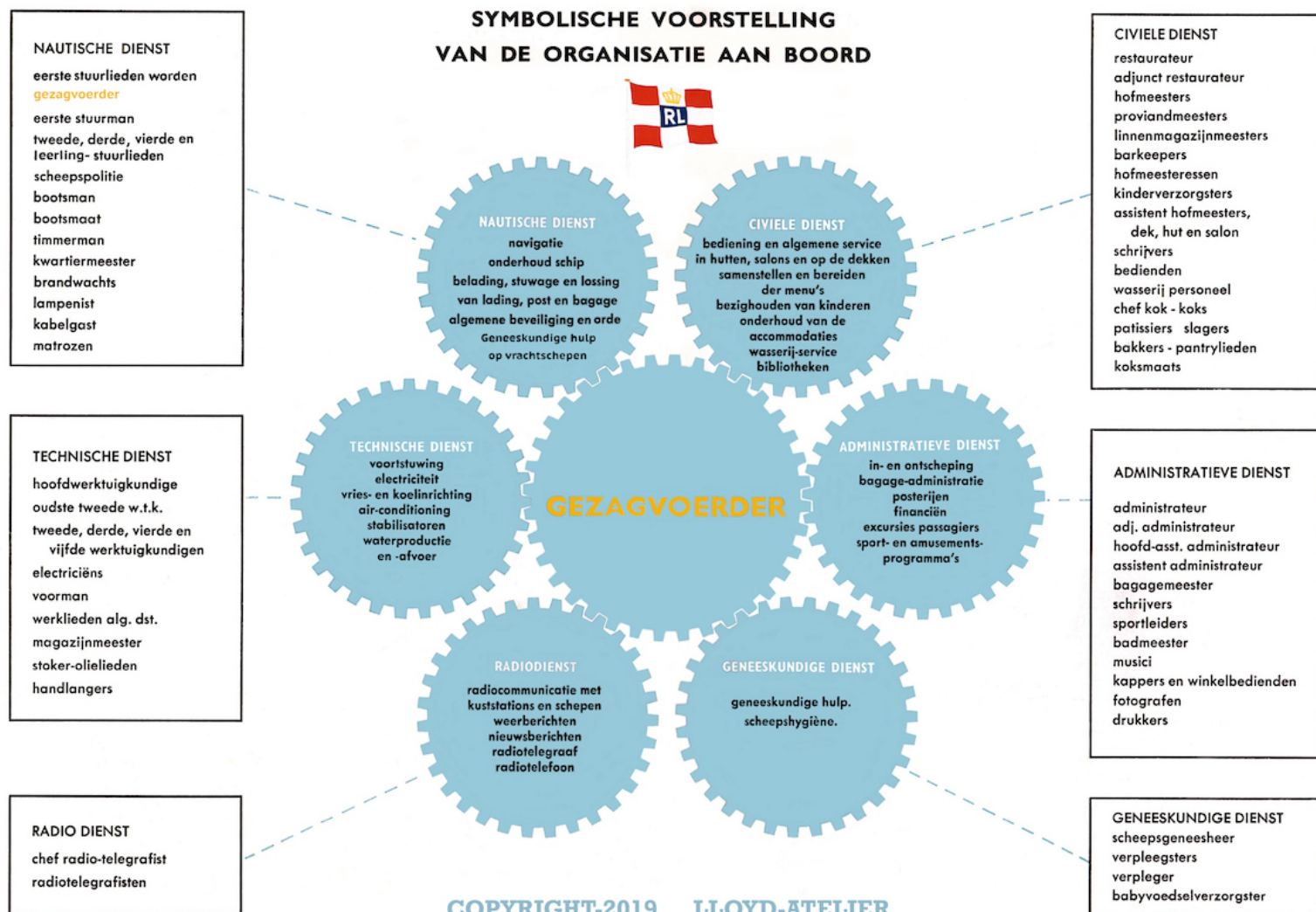
Donaties

De afgelopen maand zagen wij de bankrekening van het Lloyd-Atelier weer iets groener worden door bijdragen in de lopende kosten voor het levend houden van Lloyd-erfgoed, onze dank daarom aan: Joke Hofmann-Rijntjes, Lloyd-Verpleegster - Rob Kroon, schoonzoon van Slamet-Administrateur Samuel de Boo.

Alle anonieme en niet-anonieme donateurs, hartelijk dank voor uw, zeer gewaardeerde, steun!!

SYMBOLISCHE VOORSTELLING VAN DE ORGANISATIE AAN BOORD

COPYRIGHT-2019 LLOYD-ATELIER

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip,
het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

